

DANMARKS NATIONALBANK

Statistisk Afdeling – 4. juli 2001

G:\AFS\Person\Faisal\Indberetning fra InvF - hoveddokumenter\Invf indberetningsvejledning.doc

Indberetningsvejledning til balancestatistik for investeringsforeninger og specialforeninger

Indholdsfortegnelse:

1.	Generel vejledning for indberetning.....	2
	Rapporteringspopulation	2
	Residens.....	2
	Indberetningsskemaer	2
	Balancedag.....	3
	Registreringstidspunkt for transaktioner.....	3
	Indberetningsenhed.....	3
	Indberetningstidspunkt og sted	3
	Korrektioner af indberettede tal.....	3
	Sektorfordeling	3
	Værdiansættelse.....	5
	Transaktionsværdi	5
	Løbetid.....	6
2.	Aktivposter (skema IA)	6
3.	Passivposter (skema IA)	8
4.	Transaktionsposter (skema IB).....	9
5.	Supplerende oplysninger (skema IC).....	10
6.	Annex 1 – Indberetningsskemaer IA, IB og IC	10
7.	Bilag.....	10

1. Generel vejledning for indberetning

Rapporteringspopulation

Samtlige investerings- og specialforeninger, som er godkendt af Finanstilsynet under lov om investeringsforeninger og specialforeninger, og som er residente i det danske økonomiske område, foretager indberetning til Nationalbanken efter bestemmelserne i denne indberetningsvejledning. Undtaget denne indberetning er dog pengemarkedsforeninger i overensstemmelse med Nationalbankens udmøntning af Den Europæiske Centralbanks (ECB) definition heraf.

Investerings- og specialforeninger skal kvartalsvis indberette separat balance- og transaktionsstatistik for hver enkelt afdeling. Som hovedregel skal der ikke rapporteres, hvis alle poster er lig 0. Nyetablerede foreninger/afdelinger skal således indberette første gang ultimo kvartalet for startdato, selvom godkendelse fra Finanstilsynet har fundet sted i et tidligere kvartal. Foreninger/afdelinger, der i et givet kvartal ophører, herunder som led i en fusion, indberetter sidste gang ultimo kvartalet for ophør.

[Henvisning til fortegnelse på Nationalbankens hjemmeside over de omfattede afdelinger af investerings –og specialforeninger- udarbejdes senere].

Residens

Ved en resident økonomisk enhed forstås en enhed, hvis økonomiske interessestygdepunkt ligger inden for landets økonomiske område, dvs. når den udøver økonomiske aktiviteter igennem længere tid (et år eller mere) på dette område. Begreberne danske residenter og udenlandske residenter er i overensstemmelse med definitionen af valutaindlændinge henholdsvis valutaudlændinge i de til enhver tid gældende indberetningsforskrifter for udlandsbetalinger fastsat af Nationalbanken. For værdipapirbeholdningen er *udsteders* residens bestemmende for, hvilken residens det enkelte værdipapir har.

Residenter på Færøerne og Grønland er i overensstemmelse med Nationalbankens forskrifter (fra og med 1. juli 2000) udenlandske residenter og skal derfor placeret under kategorien ”residenter i resten af verden”.

Indberetningsskemaer

Indberetning af statistik finder sted på tre indberetningsskemaer;

- ◆ et IA – skema. Indberetning af foreningernes/afdelingernes samtlige mellemværender.
- ◆ et IB – skema. Indberetning af oplysninger om foreningernes/afdelingernes transaktioner.
- ◆ et IC – skema. Indberetning af supplerende oplysninger.

I IA og IB indberetningsskemaerne fordeles mellemværender på residenter i Danmark, euroområdet og resten af verden. I IA-skemaet opdeles yderligere i danske kroner, euro samt andre valutaer. *Mellemværender denomineret i eurolandenes valutaer samt eventuelle mellemværender denomineret i XEU skal placeres under EUR.*

Indberetningerne foretages elektronisk. Tekniske forskrifter for indberetning af balancestatistik for investeringsforeninger og specialforeninger er vedlagt som bilag 1.

Balancedag

Som balancedag ved indberetning anvendes sidste kalenderdag i kvartalet. Ved indberetning af markedsværdier benyttes dermed kvartalets slutkurser, som opgøres første bankdag i det efterfølgende kvartal. Indgåede forretninger medtages i balancen opgjort på handelsdagen.

Registreringstidspunkt for transaktioner

Transaktioner registreres på handelsdagen.

Indberetningsenhed

Alle beløb under balanceposterne optages til de pr. ultimo måneden af Danmarks Nationalbank offentliggjorte valutakurser. For valutaer, hvor der ikke offentliggøres en kurs anvendes en bedst skønnet kurs. For transaktionsposterne anvendes den valutakurs, som var gældende på handelsdagen. Alle beløb i skemaerne indberettes i DKK 1.000.

Indberetningstidspunkt og sted

Indberetningen skal være Nationalbanken i hænde senest 8. bankdag kl. 13.00 efter udløbet af det pågældende kvartal.

Korrektioner af indberettede tal

Korrektioner af tidligere indberettede tal skal indberettes særskilt. Såfremt den enkelte korrektion vedrører en indberetning, der ligger mere end et kvartal tilbage og overstiger x mio.kr., skal denne ledsages af en kort skriftlig forklaring om baggrunden herfor. Korrektioner over y mio.kr., der relaterer sig til det seneste indberetningskvartal, skal ligeledes ledsages af en kort skriftlig forklaring. Indberetning af korrektioner og eventuelle kommentarer hertil skal ske efter retningslinjerne i Tekniske forskrifter for indberetning af balancestatistik for investeringsforeninger og specialforeninger.

Sektorfordeling

Alle mellemværender i skema IA og IB skal sektorfordeles efter den umiddelbare modpart og således foretages uafhængigt af sektortilhørsforholdet af eventuelle garantistillere.

Monetære finansielle institutioner / banker: Ved monetære finansielle institutioner (MFier) i Danmark forstås :

- ◆ Kreditinstitutter som defineret i EU's bankharmoniseringsdirektiver (77/780/EØF og 89/646/EØF), dvs. selskaber, der fra offentligheden modtager indlån eller andre midler, der skal tilbagebetales, samt yder lån for egen regning. De i direktiverne undtagne kreditinstitutter mv. skal medregnes.
- ◆ Filialer af MFier eller banker med hjemsted uden for Danmark indgår i den danske MFI-population såfremt der er tale om en resident økonomisk enhed.
- ◆ Danmarks Nationalbank.
- ◆ Pengemarkedsforeninger i overensstemmelse med Nationalbankens udmøntning af ECB's definition heraf.

En fortegnelse over EU-landenes finansielle institutioner, der skal klassificeres som MFier, findes på ECB's hjemmeside (<http://www.ecb.int>).

Ved "banker" forstås i denne vejledning finansielle institutioner, der er beliggende uden for EU-området, og som udøver samme aktivitet som MFier i EU.

Ved fordeling af investerings- og specialforeningernes engagementer på øvrige modparters sektortilhørsforhold anvendes principperne i Det Europæiske Nationalregnskabssystem (ENS 95), jf. nedenfor:

Andre finansielle formidlere: Alle finansielle selskaber og quasi-selskaber (undtagen forsikringsselskaber og pensionskasser), der hovedsagelig beskæftiger sig med finansiell formidling ved at indgå forpligtelser, undtagen i form af penge, indlån og/eller indlånslignende indskud fra andre institutionelle enheder end MFI'er, eller forsikringstekniske reserver.

Finansielle hjælpeenheder: Alle finansielle selskaber og quasi-selskaber, der hovedsagelig udfører finansielle hjælpetjenester, dvs. aktiviteter der er nært knyttet til finansiell formidling, men som ikke i sig selv er finansiell formidling.

Forsikringsselskaber og pensionskasser: Alle finansielle selskaber og quasi-selskaber, der hovedsagelig beskæftiger sig med finansiell formidling som følge af sammenlægning af risici i puljer.

Ikke-finansielle selskaber: Institutionelle enheder, hvis fordelingstransaktioner og finansielle transaktioner er adskilt fra deres ejeres, og som er markedsproducenter, hvis hovedaktivitet er produktion af markedsfølsomme varer og ikke-finansielle tjenester. Sektoren omfatter også ikke-finansielle quasi-selskaber.

Offentlig forvaltning og service: Alle institutionelle enheder, som er andre ikke-markedsproducenter, hvis produktion er bestemt for individuelt og kollektivt konsum og hovedsageligt finansieret af obligatoriske betalinger foretaget af enheder, som henhører under andre sektorer, og/eller alle institutionelle enheder, der hovedsagelig beskæftiger sig med omfordeling af nationalindkomsten og –formuen. Offentlig forvaltning og service består af delsektorerne; statslig forvaltning og service, offentlig forvaltning og service på delstatsniveau, kommunal forvaltning og service samt sociale kasser og fonde.

Husholdninger mv.: Enkeltpersoner eller grupper af enkeltpersoner både i deres egenskab af forbrugere og eventuelt i deres egenskab af erhvervsdrivende, som producerer markeds-mæssige varer og ikke-finansielle og finansielle tjenester (markedsproducenter). I sidstnævnte tilfælde såfremt de der til svarende aktiviteter ikke udøves af selvstændige enheder med status af quasi-selskaber (selskabslignende foretagender, der ikke har en uafhængig juridisk status). Sektoren omfatter ligeledes enkeltpersoner eller grupper af enkeltpersoner i deres egenskab af producenter af varer og ikke-finansielle tjenester udelukkende til eget brug.

Retningslinjer for fordelingen af både indenlandske og udenlandske modparter på de ovennævnte sektorer fremgår af “Money and Banking Statistics Sector Manual - Guidance for the Statistical Classification of Customers”, der kan rekvireres fra Nationalbanken (bilag 2). Desuden kan Danmarks Statistiks Erhvervsregister anvendes ved sektorfordeling af mellemværende med danske residerter (se bilag 2 i de tekniske forskrifter).

Værdiansættelse

I indberetningsskema IA skal værdiansættelsen tage udgangspunkt i aktuelle markedspriser. Hvor markedspriser ikke objektivt kan fastsættes, fx i forbindelse med unoterede aktiver og passiver, anvendes bedst skønnede værdi for markedsværdien. Andele udstedt af investerings- og specialforeninger indberettes til deres indre værdi. Eventuelle lån, såvel fast- som variabelt forrentede, anføres til den nominelle værdi. Indekserede lån optages til indekseret nominel værdi.

Hvor ovenstående værdiansættelse afviger fra Finanstilsynets værdiansættelsesprincipper kan sidstnævnte anvendes.

Værdiansættelse i skema IB tager udgangspunkt i transaktionsværdi, som beskrevet nedenfor. Der anvendes nominelle værdier i skema IC.

Transaktionsværdi

For transaktioner (skema IB) skal indberetterne angive transaktioner i værdipapirer, dvs. køb og salg af værdipapirer opgjort til markedsværdi i 1000

kr. Transaktionerne skal opgøres netto, dvs. nettokøb på aktivsiden og netto-salg på passivsiden.¹

Hvis transaktionen involverer en transaktion i betalingsmidler i udenlandsk valuta, konverteres til danske kroner under anvendelse af den markedskurs, der var gældende på handelsdagen. Hvis transaktionen ikke involverer en transaktion i betalingsmidler, er transaktionsværdien lig med den løbende markedspris af de pågældende finansielle aktiver og/eller passiver. Opgørelsen omfatter *ikke* gebyrer, provisioner, kommissioner og lignende betalinger for tjenester ydet i forbindelse med transaktionen. For værdipapirer ekskl. aktier skal transaktionerne opgøres ekskl. handelsrente/vedhængende rente i forbindelse med køb og salg.

For værdipapirer ekskl. aktier skal der indberettes særkilte oplysninger om handelsrente/vedhængende rente i forbindelse med køb og salg.

Løbetid

Ved fordeling på løbetid benyttes oprindelig løbetid som kriterium. Den oprindelige løbetid for et finansielt instrument er tidsrummet fra oprettelsen heraf til forfaldstidspunktet, før hvilket det pågældende finansielle instrument ikke kan indfries, eller hvor dette kun kan ske mod betaling af et rentetillæg og/eller et gebyr.

2. Aktivposter (skema IA)

Aktivpost 1: Kassebeholdning

Kassebeholdningen omfatter lovlige betalingsmidler, herunder udenlandske sedler og mønter.

Aktivpost 2: Indskud

Posten består af både transferable indskud samt andre indskud. Transferable indskud er indskud der uden videre kan konverteres til kontanter eller overdrages vha. checks, overførsel, debitering eller lignende uden nogen form for begrænsning eller strafgebyr. Andre indskud, er indskud der ikke på noget tidspunkt bruges til at foretage betalinger. Andre indskud kan ikke konverteres til kontanter eller transferable indskud uden en eller anden form for begrænsning eller strafgebyr. Andre indskud omfatter fx tidsindskud og indskud på opsigelse.

¹ Transaktioner opgøres i overensstemmelse med retningslinierne i den europæiske nationalregnskabsmanual, "ENS95"

Aktivpost 3: Værdipapirer, ekskl. aktier

Under denne post føres værdipapirer undtagen aktier, dvs. finansielle aktiver, som er ihændeleverpapirer, som normalt er omsættelige og handles på sekundære markeder, og som ikke giver indehaveren nogen form for ejendomsrettigheder over for udsteder. Aktiverne vil typisk være repræsenteret af dokumenter, der er bestemt til at cirkulere, og hvis nominelle værdi fastsættes ved udstedelsen. Værdipapiret skal give indehaveren ubetinget ret til et fast eller kontraktmæssigt fastsat variabelt afkast på grundlag af rentekupon og/eller et nærmere angivet fast beløb på en eller flere forud fastsatte datoer eller begyndende fra en dato, som er fastsat ved udstedelsen.

Posten omfatter bl.a. obligationer, indskudsbeviser (certificates of deposit), beviser for efterstillede tilgodehavender, pengemarkedspapirer, virksomhedscertifikater (commercial papers), sælgerpantebreve og lignende instrumenter, der normalt handles på de finansielle markeder. Såfremt værdipapiret ikke fremtræder i omsættelig form, skal det føres under aktivpost 2.

Værdipapirer, ekskl. aktier, fordeles efter værdipapirets oprindelige løbetid. Der opdeles på løbetid op til og med 1 år og løbetid over 1 år.

Aktivpost 4: Aktier og andre ejerandelsbeviser

Her føres finansierede aktiver (ekskl. andele i investeringsforeninger), som repræsenterer ejendomsret til selskaber, og som normalt giver indehaveren ret til en andel i udbyttet i disse selskaber og i selskabernes nettoaktiver i tilfælde af imitation. Posten omfatter bl.a. aktier, anpartsbeviser samt ejerandele i andre typer af selskaber.

Der skal foretages opdeling af denne post i noterede aktier, unoterede aktier samt i andre ejerandelsbeviser. Beviser i anpartsselskaber skal registreres som aktier. Som andre ejerandele føres bl.a. andele i kommanditselskaber og selskaber med begrænset ansvar, bortset fra aktieselskaber og anpartsselskaber, og kapitalindskud i interessentskaber og andelsselskaber, som er juridiske enheder.

Andele udstedt af investeringsforeninger skal posteres under aktivpost 5, jf. nedenfor.

Aktivpost 5: Andele i investeringsforeninger

Posten omfatter andele udstedt af investeringsforeninger, der i denne sammenhæng dækker alle finansielle selskaber, hvis eneste formål er at investere de indkomne midler på pengemarkedet, kapitalmarkedet eller ejendomsmarkedet. Typiske betegnelser for disse selskaber er unit trust, investment trusts eller UCITS. Selskaberne kan både være åbne og lukkede for udstedelse af nye andele, og andelene kan være både noterede og unoterede.

Under denne post føres bl.a. andele udstedt af danske investerings- og specialforeninger, inklusive pengemarkedsforeninger, som godkendt af finansilsynet under lov om investeringsforeninger og specialforeninger.

Aktivpost 6: Finansielle derivater

Her føres samtlige finansielle derivater (terminsforretninger, futures, optioner, swaps, FRA'er o.l.) med en positiv markedsværdi på balancedagen. Finansielle derivater har en markedsværdi, hvis de handles på sekundære markeder eller kan føres i modregning på markedet.

Aktivpost 7: Anlægsaktiver

Under posten føres materielle aktiver såsom fast ejendom og inventar.

Aktivpost 8: Tilgodehavende renter og udbytter

Under denne post føres påløbne renter på indskud og værdipapirer, ekskl. Aktier samt tilgodehavende udbytter

Aktivpost 9: Øvrige aktiver

Under denne post føres aktiver, der ikke falder ind under de øvrige balanceposter. Som typiske eksempler kan nævnes, tilgodehavende selskabsskat, periodeafgrænsningsposter samt øvrige tilgodehavender, der ikke kan henføres til investerings- og specialforeningernes hovedaktivitet, og som ikke er omsættelige i værdipapirform.

3. Passivposter (skema IA)

Passivpost 10: Lån

Kategorien omfatter optagne lån og anden gæld, der ikke er baseret på udstedelse af omsættelige værdipapirer, ekskl. aktier.

Passivpost 11: Andele udstedt af investeringsforeninger

Under denne post føres investerings- og specialforeningernes udstedte andele, opgjort til deres indre værdi. Kontoførende foreninger/afdelinger skal ud over at opdele efter valuta, foretage opdeling efter modpartens sektor og residens. Bevisudstedende foreninger/afdelinger skal blot indberette deres samlede udstedte andele.

Passivpost 12: Finansielle derivater

Her føres samtlige finansielle derivater (terminsforretninger, futures, optioner, swaps, FRA'er o.l.) med en negativ markedsværdi på balancedagen. Finansielle derivater har en markedsværdi, hvis de handles på sekundære markeder eller kan føres i modregning på markedet.

Passivpost 13: Øvrige passiver

Under denne post føres passiver, der ikke falder ind under de øvrige balanceposter. Som typiske eksempler kan nævnes skyldig udlodning til medlemmer, skyldig selskabsskat, periodeafgrænsningsposter og øvrig gæld, der ikke kan henføres til investerings- og specialforeningernes hovedaktivitet, og som ikke er omsættelig i værdipapirform.

4. Transaktionsposter (skema IB)

Der skal opgøres transaktioner for balanceposterne 3. værdipapirer ekskl. aktier, 4. aktier og andre ejerandelsbeviser, 5. andele i investeringsforeninger og 11. andele udstedt af investeringsforeninger. På aktivsiden skal transaktionerne klassificeres efter udstederens sektor og hjemland. For værdipapirer ekskl. aktier skelnes mellem papirer med oprindelig løbetid op til 1 år og over 1 år, og for aktier og andre ejerandelsbeviser skelnes mellem noterede aktier, unoterede aktier og andre ejerandelsbeviser. På passivsiden skal kontoførende investeringsforeninger/afdelinger klassificere transaktionerne efter modpartens sektor og hjemland. Bevisudstedende investeringsforeninger/afdelinger skal blot angive periodens samlede nettosalg.

I tilknytning til de enkelte balanceposter gør følgende forhold sig endvidere gældende:

Transaktionspost 3: Værdipapirer ekskl. aktier

- Værdipapiremissioner registreres til emissionskursen
- Når værdipapirer markedsføres af ustederne gennem tegningsgaranter eller andre mellemmand og derefter sælges til højere priser til de endelige investorer, er det de værdier, der betales af investorerne, som skal registreres
- Investering i papirer i omløb på det sekundære marked registreres til børskursen eller markedsværdien.

Transaktionspost 4: Aktier og andre ejerandelsbeviser

- Nye aktier registreres til emissionskurs/markedsværdi. Dette indebærer blandt andet, at erhvervelsen af fondsaktier, hvor emissionskursen/markedsværdien lig 0 ikke skal medtages som en finansiel transaktion.
- Transaktioner i aktier i omløb registreres til transaktionsværdien. Hvis denne ikke kendes, kan den estimeres på basis af den noterede børskurs eller markedskurs, når det er tale om børsnoterede aktier, eller den bogførte værdi, når der er tale om ikke-børsnoterede aktier
- Udbytteaktier værdiansættes ud fra det udbytte, emittenten har foreslået
- Transaktionsværdien af andre ejerandelsbeviser er lig med de midler, der overføres til selskaber eller kvasi-selskaber af disses ejere.

Transaktionspost 5: Andele i investeringsforeninger

- Transaktioner i andele i bevisudstedende foreninger/afdelinger omfatter periodens nettokøb af både nye og eksisterende andele opgjort til markedsværdi
- Transaktioner i andele i kontoførende foreninger/afdelinger omfatter periodens nettoindskud, dvs. nye indskud foretaget af foreningen/afdelingen minus udtræk foretaget af foreningen/afdelingen.

Transaktionspost 11. Andele udstedt af investeringsforeninger

- For bevisudstedende foreninger/afdelinger omfatter transaktioner periodens emissioner fratrukket periodens indløsninger opgjort til markedsværdi, som er lig den indre værdi.
- For kontoførende foreninger/afdelinger omfatter transaktioner periodens nye indskud foretaget af medlemmerne minus udtræk foretaget af medlemmerne.

5. Supplerende oplysninger (skema IC)

På skema IC opgøres supplerende oplysninger for finansielle derivater i form af bruttotal for nominelle størrelser for køb og salg af valutaterminskontrakter mod kroner. Valutaterminskontrakter i krydskurser, som ikke indebærer en position over for DKK, skal ikke medtages.

6. Annex 1 – Indberetningsskemaer IA, IB og IC

7. Bilag

Bilag 1 – Tekniske forskrifter for indberetning af balanceposter for investeringsforeninger og specialforeninger .

Bilag 2 – Money and Banking Statistics Sector Manual - Guidance for the Statistical Classification of Customers (kan rekvireres fra Nationalbanken).